

Ese de două ori in septemana:

Joi-a si Duminec'a.

Pretiuu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . .	6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . .	3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . .	1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . .	9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . .	4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se so adreseze de a dreptulu: Redactiunei „L u m i n a“ in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiuu publicatiuniloru se sé anticipe.

Fóia bisericsca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Telegramu.

Redactiunei „Lumin'a“ in Aradu.

Sibiu 1 Novembre st. n. 2 óre 15 min. d. m. sositu la 2 óre 20 min.

La alegerea de metropolitu parintele Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu a intrunitu 64 voturi, contra parintelui archimandritu Nicolau Popéa, carele a intrunitu 40 voturi.

Gregoriu.

Domnii abonati, cari nu si-au achitatu inca abonamentulu pe anulu acest'a sunt rogati a si-lu achitá fora amenare, càci spelele administratiunei sunt enorme, si reclama imperiosu sucursulu banalu alu publiculu nostru.

In specialu rugamu pre dd. protopresbiteri se binevoiesc'a a incassá prenumeratiunile restante dela comunele din tracturile submanuate si ale administrá redactiunei câtu de ingraba.

REDACTIUNEA.

Correspondintia din Romani'a.

Bucuresci, 12/24 Octobře, 1874.

Respectabile dnu Redactore!

Dupa cum v'am anuntiatu in precedent'a epistola cà, sinodulu nostru fiindu compusu din prelati ca persóne interesate, clerulu seculariu nu l'a recunoscutu si inca nu-lu va recunosce, pana ce nu va intrá in lege, si acésta pretentiune este fórté legitima, càci biseric'a din Constantinopole cu care avemu relatiuni fratiesci, nu l'a recunoscutu fiindu afora din canóne, pentrucà nu represinta clerulu seculariu, ca si crestinatatea civile, si cu atátu mai multu a pásitu in dispretiuu populatiunei pentrucà lucréza cu usile inchise candu legea dice: *totu celu ce lucréza la intunerecu nu e de câtu fiu alu intunerecului*, sinodulu prin urmare nu e de câtu o clica de interesu personalu, care adera la totu ce dice guvernulu.

Si, ca jucari'a a guvernului, nici cà s'a adunatu in sesiune ordinaria la 1 Octobře. Éta caus'a: o adresa a ministrului de culte incunoscintieza pre mitropolitulu primatu cà, in lips'a de fonduri, se suprima diurn'a ce aveau in cursulu sesiunei de unu napoleonu pe diua de fiacare membru, cum si transportulu, si astfelu nu s'a adunatu pana acum in sesiune de tótna.

Ca se aveti o ideia fipsa despre prelatii nostri, ve spunu cà nu sunt decâtu nisce instruminte servile ale guvernului, si déca ar fi unu guvern strainu precum aveti in Austro-Ungari'a, le asi dá dreptulu abia, dar guvernulu nostru fiindu de aceeași rasa si religiune, nu potu tolerá

asia proscernere precum se proscernu; acésta proscernatiune noi o numimu *bufonária*, si e fórté adevératu cà, prin acestu sistemu se potu tiené la putere, josorindu multu demnitatea de prelatu, si departe cu totulu de Cristostomi; si prin urmare sunt de plansu, dicu asia pentrucà nu-si cunoscu misiunea inalta, de ar cunósce-o n'ar umilí intr'atátu biseric'a si clerulu.

Nisce prelati tari in convinctiunea loru ar face multu, ei insa credu cà, câtu vor fi la putere n'au decâtu se bofanársca, si in acestu modu vor fi pe tróne fora sé se gándésca cà trónele ne fiindu puse pe postamentu tare, ele se sguduie la ori ce adiare de ventu, ele dar sunt puse pe nisipu, evenimentele decudu asemene retaciri.

Credeti cà, prin purtarea loru nedémna, sunt in dispretiuu natiunei intregi! Déca ar fi putintia ca se veniti in capital'a Romaniéi, veti vedea si ve veti convinge cà, prelatii nostri sunt dispretiuiti asia ca catholicii in occidentu, candu preotii seculari sunt in tóte salónele; candu prelatii esu pe strade, veti vedea cà nu sunt salutati de nici unu cetatiénu, si acestu dispretiu este binemeritatu, càci nici unulu nu se ocupa de nici unu felu de scriere eclesiastica, ingrigescu cu strictétia numai de pantece si de placeri! si pe cei laboriosi clerici ii persecuta, incurgindu pre aceia, cari se dau in braciele desfranariloru, si acést'a se face cu scopu de a degradá clerulu seculariu si a-lu deconsiderá in faci'a publiculu.

Noi ne multumimu si cu acést'a numai se progeseze ei celu pucinu, dar din nenorocire lipsesce si acést'a, càci ei sunt cu multu mai inapoiati.

Anulu trecutulu fiindu două burse pentru theologia la Aten'a, dupa mai multe publicatiuni ale ministeriului de culte, nu s'a prezentatu nici unu monachu, s'a gasitu unu diaconu si unu preotu din cei seculari, si au luatú acele burse prin concursu, si monachii cari se inghímféza si se supranumescu *cleru inaltu*, n'au avutu curagiulu de a concurá, si acést'a a fostu o mare decadintia, acei doi preoti progreséza in Aten'a.

Se nu credeti cà, prin acést'a vremu se criticamu pre monachi, séu suntemu porniti de pasiune séu personalitati, nu! càci si densii sunt fratii nostri, vremu se ve aratámu adevérulu in tóta golitiunea sa.

Clerulu monachalu si laicu la noi este divisatu in două tabere ostile, caus'a insa este cà monachii din ignorantia persecuta pe laici, pentrucà monachii cu trupu si spiritu sunt contra instructiunei si a progresulu.

Este evidentu cà clerulu laicu n'are aspiratiuni la episcopatu fiindu legatu cu societatea prin familia, elu e departe de a aspirá tróne episcopale, dar celu monachalu care are tóte avantajiele negligéza cu totulu orbindu-lu depravatiunile, pentrucà nu se ocupa decâtu de desfranari.

Clerulu seculariu din contra se lupta cu tóte elementele, si chiar cu costumulu de preotu inca siede pe ban-

cele scóloru. Monachii sunt atátu de inapoiati, încátu la cererea preotiloru spre a adoptá in cleru reverend'a si palari'a prevediuta chiar in istori'a bisericesca, si sepata in piétra metropoliei de deasupra usiei ca costumulu preotiloru, [s'au opusu cu inversiunare sub pretestu cá piere legea, pare cá legea stá in costumulu preotului din societate, ér nu celui din servitiulu bisericeii, si astfelu tie-ne si adi costumulu fanariotu séu mai bine disu arménu.

Monachii ca se se póta constitui intr'o armata Papala, decandu guvernulu le-a toleratu órecari privilegiuri prin legea sinodala actuala, fora prudintia au asortatu mai multe biserici din capitala cu preotí si diaconi, cantareti si paraclisieri calugari, ceea ce opresce canónele pre asemene ómeni lapadati de lume de bunavoia, ca se mai revie in lume.

Veti scí cá, in Bucuresci sunt 100 biserici de suburbii, 14 monastiri istorice, si 10 paraclise séu capele, preste totú 124, tóte au câte doi si trei preoti, unu diaconu, doi cantareti si câte unu paracliseriu; ér la monastiri, este câte unu coru de musica vocale fórté inaintatu de câte 24 baieti de tóte vocele trebuintiése, ér la celelalte biserici se canta orientalu.

Tóte bune, dar mai lipsesce, timpulul le va completá, cáci simtiulu esista!

Salutare si voia buna!

Slobozenu.

Din Scrierile santului Ioanu Gura de aur.

Nóa omilii despre pocaintia.

Omili'a VII.

Despre pocaintia; Ddieu grabesce cu promovarea mantuirei nóstre si intardia a ne pedepsi. O istoria acomodata despre Rahabu.

(Urmare)

4. Este insa detori'a nóstra ca, dupa ce ne-am curatitu de peccate, acele se le avemu inaintea ochiloru. Pentru cá desi ti-ierá Ddieu in indurarea sa peccatele; tiene-le totusi spre sigurantia sufletului inaintea ochiloru proprii; pentru cá aducerea aminte de abaterile trecute te retione dela altele venitorie, si celu ce a simtitu preste cele trecute o parere de reu amara, va fi pentru venitoriu mai precautu. Pentru aceea vorbesce Davidu: „Si peccatulu meu inaintea mea este pururea.”³¹⁾ avendu cele trecute in vedere ca nu cumva se cada pe venitoriu. — Cumca Ddieu postesce dela noi acésta conditiune, asculta cuventulu: „Eu sum, care stergu foradelegile tale, si peccatele tale nu le voi pomeni. Tu inasa adu-ti aminte, si ne vomu judeca impreuna, vorbesce Domnulu. Marturisesce tu foradelegea ta antaiu, ca se te indreptezi.”³²⁾

Ddieu nu ascépta timpulul penitentiei: spune peccatulu teu si te ai indreptatu; faci pocaintia si primesci iertare, ajungi la indurare. — Nu timpulul mantuesce de peccatu, ci amblarea, lucrarea penitentului omóra peccatulu. Se póte templá cá cineva se fi fostu multu timpu vighiandu si totusi se nu-si ajunga mantuirea si érași ca cine-va, care a facutu o marturisire sincera se nimicésca in scurtu timpulul peccatulu. Samuulu a pierdutu multu timpu, ruganduse pentru Saulu, si a vighiatu multe nopti, spre a mantui pre celu peccatosu. — Ddieu inasa nu a luat in séma timpulul (cáci pocaintia celui reu nu a corespunsu rugatiuniloru profetului) si dice catra profetulu seu: „Pana candu vei plange pentru Saulu si eu lu-am lapedatu pre elu.”³³⁾ Acelu „pana candu” aréta timpulul duratei (intetirei) interlocutoriului, si Ddieu a respinsu timpulul profetului interlocuru pentru cá penitenti'a regelui nu stetea in consonantia cu midilocirea dreptului. Regele Davidu care a primitu imputarea dela profetulu Nathan pentru peccatu, si-aretá indata dupa amenintiare pocaintia adeverata si vorbi: „Peccatui'am inaintea Domnului,” unu cuventu, elu a vorbitu in unu momentu ca penitentu, i-a adusu iertare perfecta, fiindcă dupa cuvintele sale au si urmatu indata schimbarea simtiementelor (deiloru) sale. Pentru aceea vorbi Nathanu catra densulu: „Si Domnulu a iertatu peccatulu teu.” — Vedi aci, cum amena Ddieu pedéps'a si grabesce a mantui. Si pricepe inainte de tóte, cum dupa multu timpu a datu prea induratulu Ddieu acésta urmatori'a indru-

mare (indreptare, inviatiune): Davidu a peccatuitu, muierea s'a facutu ingrecata, si in urm'a acestui peccatu n'a urmatu nici o denunciare (acusa.) Insa dupa ce fiulu peccatului va vedé lumina dilei, se va trimite mediculu peccatului. Pentru ce nu a indrumatu indata pre celu peccatosu? Pentru cá a sciutu cá inim'a peccatosiloru la inceputulu foradelegei este orbita, si cá urechile lor, cufundate in abisulu peccatului, suntu astupate. Pre cátu timpulul pasiunea are egemonia, densulu amena folosirea remediului, si dupa atáta timpulul vine inviatiunea si in acelu momentu pocaintia si iertarea. — „Si Domnulu a iertatu peccatulu teu.” Ce procedura salutaria a domnului amenintiatoriu! Vedi cá e iute spre mantuire? Asia procede si in alte lucruri: amena ca se surpe, se grabesce inasa a dá ajutoriu. Se ve aducu unu esemplu despre acést'a. Noi ómenii avemu lipsa la edificiale nóstre de unu spatiu de timpulul grosavu, ha multu timpulul spre-ridicarea unei case; cladirea duréza indelungu, ruinarea merge iute. La Ddieu inasa are locu contrariulu. Candu edifica, edifica cu iutala, candu surpa, surpa incetu. — Ddieu este iute in cladire, si incetu in surpare; amendóue se cuviniu lui Ddieu, pentru cá ceea este unu documentu alu puterei sale, cést'a alu bunatatei; prin puterea sa infinita devine iute, prin plenitudinea bunatatei sale este amanendu. Esperinti'a reale este argumentatiunea acestei afirmatiuni. In 6 dile a creatu Ddieu ceriulu si pamentulu, dealurile puterice, siesurile, váile, pescerile, padurile, isvórele, riurile, paradisulu, tóta natura albastra visibile, acést'a mare spatiósa si immensa, insulele, tierile litorali si interiori, tóta lumea acést'a visibile si frumseti'a din trens'a le-a facutu Ddieu in siese dile; si fientiele vietuitorie pre dens'a, cele ratiunali si neratiunali, si tóta marirea visibile le-a facutu Ddieu in siese dile! Candu asiadara acestu architectu s'a consultatu cu sine, cum ar surpá o cetate, s'a aretatu amanandu, totu din caus'a bunatatei sale. Voi a surpá Jerichonulu, si dice Iudeiloru: „Siete dile se incungiuurati cetatea, si in a sieteza zidurile voru cadé.”³⁴⁾ Tóta lumea o edificii in siete dile, si spre a stricá o cetate ti-trebuescu siete? Pentru ce a slabitu puterea ta? pentru ce nu o nimicesci indata? Au nu despre tine striga profetulu cu cuvintele: „De vei deschide ceriulu, fric'a de tine va cuprinde muntii, si se voru topi ca cér'a de faci'a focului.”³⁵⁾ Nu vorbesce Davidu care espune lucrurile puterii tale: „Pentru acést'a nu ne vomu teme, candu se va cutremurá pamentulu si se voru mutá muntii in adonculu (midiloculu) mariloru.”³⁶⁾ Muntii poti se muti si se ii arunci in mare ér o cetate obstinata nu voiesci a o surpá, ei determini siete dile spre a o nimici? Pentru ce? Puterea nu lipsesce ci indurarea si-aretá indelunga rabadarea sa. „Dau siete dile ca Ninivei trei, da de va ascultá la cuventulu de pocaintia si se va mantui.” Si cine le predica pocaintia? Inimicii obsedéza cetatea: beliducele incungiuurati zidurile, giuru impregiuuru frica, giuru impregiuuru gróza! ce cale spre pocaintia le deschidi? Séu le-ai trimisu vre unu profetu? A trimisu vre unu cursoru? Fost'a cine-va care se le dea unu sfatu folositoriu? Da, asia este, se dice, tienu pre unu invetiatoriu alu pocaintiei in midiloculu loru, acea démna de admirare Rahabu, carea s'a mantuitu prin pocaintia. A fostu creata din acea massa (materia) dara fiindcă nu a nutritu acele simtiementé nu a fostu partasia peccatului, togmái fiindcă nu a fostu necredintiósa.

5. Éta inca o noua vestire de afabilitati. Celu ce a disu in lege: „se nu preacurvesci”³⁷⁾ se nu curvesci a schimbatu din indurare acésta sentintia si striga prin fericitulu Isusu: Rahab, concubin'a se traiésca.”³⁸⁾ Acelu Isusu fiulu lui Navi, care dice, „mantienut'a se fia via” a fostu intipuirea Domnului Isusu care dice: concubinele si vamesii voru merge mai antaiu intru imperati'a lui Ddieu, de cátu voi.³⁹⁾ Déca e ca se traiésca, pentru ce e curva? si déca e curva pentru ce se mai traiésca? Descriu (aratu) dice, pusetiunea de mai nainte, ca se poti admirá schimbarea ei urmatori'a. Si ce a facutu Rahab ceva de maritu pentru mantuirea ei? Cá in cátuva a primitu pre exploratori (observatori) emicabile? Acést'a facu si ospetarii (hotelierii!) Totusi nu din vorbire numai scóte mantuirea ci principal-minte din credenti'a si amórea catra Ddieu. Si ca se cunosci marimea credintiei ei, asculta ce dice despre ea scriptur'a, carea enaréza faptele ei cele maretie. Ea a fostu intru o casa a desfráului, ca o pétra scumpa, (margaritariu) ingropata in tina, ca o flóre a religiositatei incinsa de spini, unu sufletu evlaviosu esilatu in tienutulu criminalitatei. Fi-mi numi cu diligintia atentu. Rahab primi pre investigatori, si vesti, pre celu ce a tradatu pre Israelu in desiertu, in cas'a foradelegei. De ce mai amintescu pre Israelu in pustia? Candu muntii se imbracase in nori, resunará trompetele si elu a fostu plinu de fulgere si alte lucruri infricosiate, a cunoscutu Israelu pre Ddieu din midiloculu focului: „Asculta Israele! Domnulu, Ddieulu teu este; Domnu este. Tu se nu aibi alti Ddiei. Eu sum in ceriu susu si pre pamentu diosu, si afara de mine nu este altu Ddieu.”⁴⁰⁾

³⁴⁾ Is. Nav. 6. 3. 5; ³⁵⁾ Isai. 64. 1—2; ³⁶⁾ Ps. 46. 3; ³⁷⁾ Esire 20. 14

³⁸⁾ Jos. 6. 17, ³⁹⁾ Math. 21. 31. ⁴⁰⁾ A. II. log. 6. 4. Esire 20. 4. a II. log 4. 39;

³¹⁾ Ps. 50. 5; ³²⁾ Isai. 43. 25. 25. ³³⁾ I. Imp. 16. 1.

Candu a auditu Israelu aceste, versă unu vitielu si urî pre Ddieu, nu cunoscă pre Domnulu, respinse pre binefacatoriulu seu si dise catra Aronu: „Fă-ne noue Ddiei.“⁴¹⁾ Déca suntu Ddiei, pentru ce dici: Fă! Cum potu fi acestia Ddiei, cari ii poti face? Asia se lupta reutatea órba cu sine si se surpa pre sine in sa-si. Unu vitielu a fostu facutu, si Israelu nemultiemitoriu striga: „Acestia suntu Ddiei tei, Israele, cari te-au scosu din pamentulu Egiptului.“⁴²⁾ Acesti'a suntu Ddiei. Israelu vede numai unu vitielu, unu idolu facutu: pentru ce asia dara: acestia suntu Ddiei tei? Pentru ca se arete, că elu nu adóra numai aceea ce vede, ci se lauda si cu politeismulu; afirma in astu modu ideea sa si nu judeca ce vede. Insa se ne întórcemu la obiectulu nostru. Ce a auditu Israelu incungiuratu de atâte minuni, condusu prin o atare lege, si ce a respinsu dela sine, aceea a vestitu Rahabu in stramtoarea lussuriei. Fiindcă ea a disu catra soli: „Scimu ce lucruri a facutu Ddieulu vostru egipteniloru.“ Iudeulu vorbi: acestia suntu Ddiei tei, cari te au scosu din Egiptu, si curv'a ascrie mantuirea lui Ddieu si nu Ddieiloru. — Scimu câtu de mari lucruri a facutu Ddieulu vostru Egipteniloru in pustia; audiámu, si inim'a nóstra se topiá, nu mai este putere in noi. Scimu că minunatu a lucratu Ddieulu vostru.⁴³⁾ Vedi cum primesce cuventulu legistorelui prin credentia? „Si eu sciu că Ddieulu vostru este in ceriu sasu si pre pamentu diosu“⁴³⁾ si afara de densulu nu este altu Ddieu. Rahab este o icona a bisericeii, si inca a acelei'a, carea s'a maculatu la caderea angeriloru, ér acum primesce pre solii lui Cristosu, pre apostolii cei trimisi de Isusu, adevératulu mantuitoriu, ér nu de Isusu, fiulu lui Navi: Sciu că Ddieulu vostru este in ceriu sasu si diosu pre pamentu si afóra de densulu nu este altu Ddieu. — Acést'a invetiatura o capetara Judeii dara nu ó urmara; acést'a invetiatura o-a ascultat bisericea si a fostu luare de séma. Rahab, prototipulu bisericeii, merita deci lauda continua; pentru aceea si apostolulu Paulu dupa ce cuprinde pretiulu credintiei ei, nu o cugeta de lapedatu pentru starea ei de mai nainte, ci o tiene fora macula pentru convertirea ei cea Ddieésca si o numera intre toti santii, si dupa ce a disu: „Prin credentia a adusu Avelu jertfa,“⁴⁴⁾ prin credentia a facutu Avraamu acést'a si acea; prin credentia Noe a gátitu nai'a; prin credentia a implinitu Moise cele si ceste lucruri!⁴⁴⁾ si dupa ce a enumeratu multi alti santi, adauge la fine: „Prin credentia Rahab curv'a n'a peritu impreuna cu cei necredintiosi, primindu iscoadele cu pace si pre alta cale scotiendu-ii“⁴⁵⁾ Si vede —⁴⁶⁾ cu câtu intieleptiune a sciutu se tiena mesura in sentiementele sale cele nobile. Căci candu s'au tremisu dela rege soli, cari cereau iscoadele, i pusera intrebarea: „Intratu-au barbati la tine?“⁴⁶⁾ Ea le dá unu respunsu afirmativu. Pune inainte adevéru si asia trece la insielare. Căci nici candu se dá absolutamente unei mintiuni crediementu, de nu cumva mai antaiu se va vedé nesuinti'a de a aretá adevéru. Pentru aceea si aceia, cari cugeta a minti intru unu modu convingutoriu, spunu mai antaiu adevéru, si aceea ce tuturoru este chiaru; si dupa aceea ti-aducu ce e falsu si dubiu. „Intrat'au iscoadele la tine?“⁴⁶⁾ Ea raspunde: Intratu. Pentru că de ar fi datu din inceputu unu respunsu negativu, ar fi iritatu pre soli spre cercetare. Ea in sa dice: „Au intratu si au esitu pre asta cale umariti-ii si ii veti prinde.“⁴⁷⁾ O mintiuna minunata! O astutia escelenta, care nu tradéza cele divine si pastréza humanitatea (amicabilitatea catra ómeni, cortesia!) Déca asia dara pocainti'a a facutu démnia pre acea Rahabu a ajunge mantuirea, si déca ó maresce chiar gur'a celoru santi, — strigandu Isusu fiulu lui Navi in pustia: „Rahabu curv'a va fi via;“⁴⁸⁾ si déca Pavelu vorbesce: Prin credentia Rahabu curv'a nu a peritu cu cei necredintiosi, — cu câtu mai multu vomu ajunge noi la mantuire, déca vomu face pocaintia? — Acum este timpulu de pocaintia; pentru că ar trebui se ne tememu fórté de pecatele nóstre venitórie, pana pocainti'a nu ar preveni pecatele. „Se-lu intimpinamu de timpuriu cu marturisire.“⁴⁷⁾ Se stergemu gramad'a peccatorulu nu cu apa multa, ci prin unele lacrimióre. — Mare este foculu peccatorulu, si totusi se stinge cu pucine lacrime, pentru că lacrim'a stinge incendiulu peccatorulu si spala putóri'a faptei rele. Acést'a o aréta Davidu candu vorbindu argumentéza câtu de multu potu lacrimele: „Spala-voiu, dice“ in tóta nóptea patulu meu, cu lacrimele mi-voiu udá asternutulu.“⁴⁸⁾ — Déca ar fi voitu a depune lacrimele sale diu'a, ar fi fostu destulu a dice: uda-voiu cu lacrime asternutulu; pentru ce permite: Lu-voiu spalá? Spre a aretá că lacrimele suntu o scaldá si midilocu pentu curatirea de peccate.

(Finea va urmá.)

VARIETATI.

La redactiunea „Luminei“ se afla depusu pre vendiare opulu remarcabile: „Triumfulu Crestinismulu si dictionariulu salvatoriloru crestinitati“ de preotulu Grigoriu Muscalénu din Bucuresci. Recomandamu de nou tuturoru carturariloru romani

⁴¹⁾ Esir. 32. 1; ⁴²⁾ Es. 32. 4. ⁴³⁾ Es. I. 2. 11. ⁴⁴⁾ Ebr. 11. 4;

⁴⁵⁾ Ebr. 11. 31; ⁴⁶⁾ Ia. N. 2. 3. 4. ⁴⁷⁾ Ps. 97. 2; ⁴⁸⁾ Ps. 6. 7;

si cu deosebire junimei clericale acésta scriere bisericeasca prea interesanta si unic'a in felulu seu in limb'a romana. Pretiulu este numai 1 fl. 50 cr. v. a. exemplariulu.

* * In 24 Octobré nou s'au desbatutu procesulu de pressa intentatu de Franciscu Koós contra dlui Franciscu Hossu Longinu, candidatu la advocatura, pentru articolulu din „Gura-Satului“ „Historia Valachiloru“, fabricata si cioplita de Franciscu Koós. In apararea sa dlu Longinu prelunga dibaci'a desvoltata a aratatu si unu curagiu admirabilu, căci caus'a fiindu prea delicata, cauza nationala fiindu, dsa in faci'a unui juriu magiaru trebuia se respinga cu demnitate romanésca insinuarile nemeritate si neadeverurile, cu cari acelu Koós, se încérca a inegrí natiunea romana prin citatulu seu opu: „Historia Valachiloru“ scrisa in maghiarésce; dara inzedaru, dreptatea este cum o facu cei dela putere, si dlu Longinu, e condamnatu la inchisóre de 1 luna, o amenda de 50 fl. v. a. si 180 fl. v. a. spelese procesulu; densulu in sa a insinuat si gravamenu de nalitate.

* O secta nóua. In Rusi'a s'a formatu o secta nóua, a carei fundatoru este unu popa anume Teodoru Cajnic'a. Elu declara că se afla in relatii directe cu Dumnedieu si că are misiunea de a prepará pre ómeni pentru intrarea loru in raiu. Unu membru care vrea sa guste fericirile raiului chiaru pre pamentulu nostru, trebuia sa platésca 5000 de ruble, si sumele adunate se voru intrebuintiá — asiá ne spunu statutele — pentru liberarea crestiniiloru in Turci'a.

— (Bibliografia.) „Monumentele Strabuniloru din Romani'a“ este titulu unui altu opu edatu de parintele Grigorie Muscalénu; opu de asemenea pretiosu si indispensabilu pentru cei ce se ocupa cu istori'a bisericeii romane ortodocse. Pretiulu unui exemplariu e 2 lei nuoi.

□ (Bibliografia.) In editura dlui Iuliu Spreer din Sibiu a aparutu si se afla de vendiare: „Elementariu séu Abecedariu pentru scólele romanesci, compusu dupa principiale scriptologiei pure de Basiliu Petri, profesorulu preparandialu, cu ilustratiuni.“ Pretiulu pentru unu exemplariu este 35 cr. v. a. Acestu abecedariu, precum si titulu lu-arata, este fórté recomandabilu pentru copii incepatori din scólele poporale.

× Rogare. DD. Invetiatori cari binevoira a primi dela subscrisulu manualulu: „Deprinderi in computulu din capu“ suntu rogati prin acést'a a-mi tramite pretiulu de 40 cr. Asemené rogu pre fratii invetiatori cari n'au primitu si ar dorí se aibe acestu manualu, se binevoésca prin carte de corespondintie a me incunoscintia, si indata li se va spedá francatu. Contediulu spriginulu DVóstra fratiloru invetiatori, si sperediulu că nu me voiu insielá. Parintii, cari au placere a se interesá de invetiementulu pruncutiloru loru, inca potu aboná acést'a carticica folositorie. A se adresá subscrisululu in Beregsau—Temes. Emericu Andreescu. Invet.

☺ Multiamita publica, Reverendisimulu Domnu Protopresbiteru alu Temisórii Meletiu Dregheciu pentru elaborarea si edarea manualeloru: „Istori'a naturala cu fisic'a si Istori'a patriei“ cari atátu de mare servitiu ni facu si ni face nóua invetiatoriloru câtu si invetiamentulu popularu, primésca dela noi — Mai multi invetiatori rom din partile anesate.

CONCURSU

2

Se escrie concursu pentru parochiele vacante din protop. Vilagos; si anume:

1. Agrisiu cu carea este inpreunatu emolumentulu: 1. Sesiapamentu si unu fondu intravilanu, dela 180 casi atátea mesuricucuruzu, si stolele usuate.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a reproduce testimoniulu că a absolvitu 8 clase gimnasiali si suntu bine-meritati pe terenulu bisericescu si scolalariu; cei santiti voru avea antaietate.

Déca capelanulu de acum n'aru reesi alesu, in 3 ani are a capetá diumetate din beneficiulu amintitu. Alegerea va fi la 27 cur. —

2. Ternova cu 1 sesia pamentu, dela 100 case una, ér dela 120. casi câte 1/2 mesura bucate si stolele usuate. —

Recurentii debue se arate că au finitu 4 clase gim. séu déca e preota se reproduce atestatu despre purtarea sa morala de pana acum. Alegerea va fi la 2. Noemb. a. c.

Cei carii voru aspirá dupa vre una din acestea parochii, au aseprésentá in vre o Dumineca séu serbatoare in biserica si a cantá séu a tiene cuventare; éra recoursele se si le tramita la protop. tractuálu.

Datu in Agrisiu si Ternova la 6. Oct. 1874.

Comltetele parochiali,

Cu scirea mea G. Vasilevicu, protop. Vilagosului.

CONCURSU. 2

Pentru parochia vacanta din opidulu Radna pretopresbiteratul Aradului, se deschide concursu pe ^{10/22} noembrie a. c. candu va fi si alegerea.

Emoluminte sunt:

Un'a sesiune de pamentu, biru dela 140 de case si stólele indatinato. —

Doritorii de a concurge pentru dobandirea acestei parochii, au se produca testimoniu de 8 clasi gimnasiale, precum si testimoniu de calificatiune, si recursule adresate catra comitetulu parochialu se le transpuna de timpuriu la protopresviterulu Aradului. —

Afara de acést'a recurentii se se presenteze in vre una Dumineca in biseric'a din Radna pentru a-si arata desteritatea in cantare, séu in servitiulu Dumnedieescu. —

Radna in 8 Octombre 1874.

Comitetulu perochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Ratiu**, protopopulu Aradului. —

CONCURSU 3

Pentru statiunile invetiatoresci urmatoare:

1. Lunc'a, cu salariulu anualu 90. fl. v. a. 8 cubule de bucate, 8 stangeni de lemne si veniturile cantorale. —

2. Campani sup. et. infer. cu salariulu anualu 105 fl. v. a. 10 cubule de bucate, 10 stangeni de lemne si veniturile cantorale. —

Competintii au a-si trimitte recursurile loru cu documintele necesarie adresate comitetulu parochialu pana in 20 Octomvre v. a. subscrisului. —

La Lunc'a va fi alegerea in 20. Octomvre, st. v. a. ér la Campani in 26 Octomvre a. c.

Baiti'a (Rézbánya) 25. Sept. 1874.

Comitetele parochiale,

Nicolau Popoviciu, inspect. cerc. de scóle.

CONCURSU. 3

Pentru postulu invetiatorescu din Maiera suburbiulu Temisioarei se deschide concursu pana in 15 Noembre 1874. s. v.

Doritorii de a ocupa acestu postu au se tramita recoursele sale scrise cu man'a propria instruite dupa prescriesele mai inalte si stilisate catra comitetulu parochialu la inspectorulu de scóle D. Dr. Vasiciu in Temisioara.

Salariulu este 420 fl. v. a. cuartiru liberu cu gradina si 6 orgii de lemne din care se incaldiesce si scól'a. Se cere mai cu séma ca concurentii se produca testimoniu de calificatiune cu calculu *bunu*.

Din siedinti'a comitetulu parochialu tienuta in Maierelu Temisioarei in 26 Septembre 1874.

Comitetulu parochialu,

Cu scirea si invoirea mea **Dr. Vasiciu**. Insp. cerc. de scóle.

CONCURSU 3

Pre vacantele postu invetiatorescu, dela scól'a nostra rom. ort. or. din comunitatea Valea-mare, inspectoratul Iosasiului, — cu carele sunt impreunate urmatoarele emoluminte; si anume a) in numerariu: 100 fl. v. a.; b) in naturali 10 cubule, diumetate grâu, diumetate papusoiu c) 8 orgii de lemne; d) usufruptulu a loru 6 jugere de pamentu parte cultivabile parte fenatiu. e) si cortelu liberu cu gradina spatiósa parte cu pomi, parte de semenatu. —

Cei ce voru refeta la acestu postu suntu invitati, a-si instrua recoursele sale in intielesulu statutulu nostru organicu respective a instructiunei consistoriali emanate de datulu 15 Noembre a. tr. sub Nrulu ¹⁴⁷⁷/₃₄₇ scol. apoi intitulate respectivului comitetu parochiale a le adresa subscrisului *) pana la 21. Noembre a. c. st. v. carea este insasi diu'a de alegere.

In fine se mai recere dela concurenti, ca in acestu intretempu, se se presente la s. bisericu din Finisiu la carea apartiene susu memorat'a comunitate Valea-mare spre a-si documenta desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine **Ioanu Munténu**, Insp. scol. cercuale.

*) per Gurahontz in Iosasiulu

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai. — Proprietatea si editur'a diecesei aradane. — Redactoru interim. **Vincentiu Mangra**.

CONCURSU. 3

Pentru vacant'a statiune invetiatoresca din comun'a Hasi-masiu, inspectoratul Beliiului, cottulu Bihoru se deschide concursu pana in 14. Octobre v. a. c. in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: a.) in bani 59 fl. v. a; b.) in naturale 15 meti grâu 15 meti cucurudiu farmatu; c.) fenu 116 portione; d.) lemne 6 orgii, cuartiru liberu cu gradina de legumi si stólele cantorali.

Doritorii de a fi alesi in acést'a statiune, au a-si tramite recoursele sale pana in 14 Oct. v. intitulate comitetulu parochiale — la oficiulu inspectorulu in Beliu.

Beliu 27 Septemvre v. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine **Ioanu Capitanu**.

CONCURSU. 2

Pentru statiunea invetiatoresca din comun'a Bochi'a, inspectoratul Beliiului cottulu Biharii se deschide concursu pana in 20 Octomvre v. a. c. in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: a.) in bani, 18 fiorini; b.) in naturale 12 cubule jumetate grâu, jumetate cucurudiu; c.) fenu 90 portione; d.) lemne 6 orgii e.) cuartiru liberu cu gradina, si stólele cantorali.

Doritorii de a fi alesi au a-si tramite recoursele loru comitetulu parochialu adresate la oficiulu inspectorulu in Beliu pana la 20 Octomvre v. a. c. —

Bochi'a, 4 Octomvre v. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine **Ioanu Capitanu**, insp. scol.

CONCURSU 2

Pentru vacant'a statiune invetiatoresca din comunitatea Labasintiu prottulu Lipovei se deschide concursu pana in 8 Noembre a. c. s. v.

Emolumintele sunt: a.) in bani gat'a 84 fl. v. a. b.) 24 meti grâu si 24 cucurudiu c.) 80 fnt. sare d.) 80 fnt. clisa e.) 15 fnt. lumini. f.) 12 stangeni de lemne. g.) 4 jugere livada. h.) cuartiru liberu si gradina.

Cei ce dorescu a ocupa acestu postu se aviséza recoursele loru instruate dupa intielesulu celoru prescriese si adresate comitetulu parochialu se le astérna la terminulu susuamintitu domnului inspectoru cercuale de scóle in Cuvesdia, post'a ult. Temes-Bresztovatz.

Labasintiu in 27 Septem. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine **Iosifu Iorgovoiu** m. p. inspect. cerc. de scól.

Nr. 1757. Plen.

CONCURSU. 3

In legatura cu publicatiunea presidiala Nr. 1226. Bis. facuta in Nrii 41. 42. si 43. ai Luminei, se prolongesce terminulu de concursu pentru catedr'a profesoralu dela institutul clericalu din Aradu pana la 15. Noembre vechiu a. c. — Recurintii au a produce aicia testimoniu despre absolvitele 8 clase gimnasiale, precumu si testimoniu de calificatiune din sciintiele teologice, totuodata a-si documenta aplicarea dupa absolvirea studiiloru. Salariulu e 800 fl. si dupa impregiurari cuartiru liberu.

Aradu 7. Octobre 1874.

*Consistoriulu eparch.
gr. or. din Aradu.*